

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къидэкъы

№ 108 (22078)

2020-рэ ильэс

ШЭМБЭТ

МЭКЬУОГЬУМ и 20

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмикі къэбархэр

тисайт ижүгъотштых

WWW.ADYGOVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээз

БАХЬУКЬО Аминэт: «Цыфхэр зэрэштыухъумэштхэм тыпъильыгъ»

тыпъильыгъ»

Коронавирусым зэрэднааeu чыпіэ кын ригъеуцуагъ. Аїэ зэкіэдзагъеу, зэкьотхеу зэкіэ уз хыльэм пэуцужыгъэх. Анахъеу ащ фэгъэзагъэ хуугъэхэр врачхэр ары. Чэци мафи ямыїеу, яунагъо исхэр тхъамэфэ зэкіэлъыклохэм амьльэгъуххеу гумэкыгъор дэгъэзыжыгъэ зэрэхъущтхэм пылыгъэх.

Адыгеири мы узым къуухъагъэп. Ар тишъольыр къызынэсүм алэрэу пэуцужыгъэхэр медицинэм иофишіэхэр ары. Ахэм ягуکэлгүнгъэ, шэнгыгъеу алэклэлым, клаучеу къызпкырхагъем яшуачэкіэ узым льешеу зыкъышиштагъэп, юфым изытет зыпкь ит.

Красногвардейскэ район сымэджэщым иврач шъхъаэл ишшэрыльхэр зыгъэцкіэрэ

Бахъукъо Аминэт коронавирусым пэуцужыгъэ врачхэм ашыщ. Пещэ Ізнатэм төхъээхэе къодьеу гумэкыгъор къежьагъ. Сымэджэщыр гъэльэшыгъэ шыкіэм тетэу лэхъеним, колективим иофишіэн зэрифэшьушаашу зэхищэним шэнгыгъеу ыкы клаучеу хильхагъэр ма-кіэл.

— Врач шъхъаэл ишшэрыльхэр зыгъэцакіэрэ мэзищи

хуугъэ. Үлээхэд аш игуадзэу юф сшіэштэгъэ, — къытфелуатэ Бахъукъо Аминэт. — Коронавирусиреспубликэм къызэсүм ащ цыфхэр зэрэштыухъумэштхэм тыпъильыгъ. Районым зыкъыщимыштэним, къызэутэкігъэхэр цыфхэм ахэмхъэхэу дгэхъужынхэм тыпъильыгъ.

(Икіэух я 3-рэ нэклуб. ит).

Мэкъуогъум и 21-р — медицинэ Йофишіэм и Маф

Псауныгъэм икъеухъумэн дэлжакъэхеу льйтэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!

Шъуисэнххат епхыгъэ мэфэкыим фэші тигу къыддеу тышууфэгушо!

Шъуицэныгъэ зэшүупхыгъэр цыфхэм япсауныгъэ къеухъумэгъэнэр ары. Шъузыптыл юф мыпсынкіэм сидигъуи осэшхо фашыщтыгъ, анахъеу зыфэнэйкъо сэнэхъатхэм непи ашыщ.

Коронавирусым зыкъызышиштэгъэ лъэхъаным медицинэ ѹфишіэхэм уасеу, льйтэнэгъеу афашибырэм нахх хэхъуагъ. Чэци, мафи ямыїеу ахэр мэлажъэх, сымаджэхэм яшыїэнэгъэ къэгъэнэжыгъэнэймкіэ, зэпахыре узым игъогупэ пыбзыкыгъэнэймкіэ афэлъекъыщтыр зэкіэ ашී.

Іепэлэсэнэгъэ ин зэрялэм, цыфыгъэшхо зэрэхэлъим, медицинэмкіэ хэбзэшүхэр зэрэлъягъякуатхэрэм, гуетынгъэшхо фырояеу юф зэрашэрэм афеш Адыгейим имединэм ѹфишіэхэм лъэшэу тизэрафэрэзэр къэтэло.

Ныбджэгү лъаплэхэр, псауныгъэ пытэ, щылэкіешу шъуиїэнэу, шъуиоффхэр ренэу зэпыфэнхэу, гъэхъягъякіэхэр шъушынхеу шъуфэтэло!

Адыгэ Республикэм и Лышихъэу, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ регион къутамэ и Секретарэу Къумпыл Мурат Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

ЯмэфэкІкІэ къафэгушІуагъ

АР-м и Лышихъэу Къумпыл Мурат медицинэм иофишіэ и Мафэ фэгъэхыгъэ зэхэсэгыо видеоконференции шыкіэм тетэу зэхищэгъагъ. Псауныгъэм икъеухъумэн икъулыкъу епхыгъэ организациехэм япащэхэмрэ яофишіэхэмрэ ащ къихэлэжъагъэх.

Республикэм ипащэ пстэумэ апэу медицинэм иветеранхэмрэ непэ щилажъэхэрэмрэ япрофессиональнэ мэфэккіэ къафэгушуагъ, зышхъамысыжхэу яофишіэн зэрагъяцакіэрэм, дунаир зэлъязыкүгъэ зэпахыре узым пэшүеягъэнэм ялахыншо зэрэхалхъэрэм къыкынгъэтхъыгъ.

Аужыре мээз къинхэм госпитальхэм чэци мафи ачлэхэм, сымаджэу унэм исхэм ялазэ-

хэрэм, зищыклагъэ хуурэ пстэумэ елбэтуу медицинэ Іэпүїэгъу язгъэгъотыхэрэм зэкіэм «тхъашууфэлэсэу» къариуагъ.

— Вирусым апэу пэуцужырээр шъоры, ар къыззэолагъэхэм шъуапэблагъэу, шъузэмыблэжъэу мафэ къэс юф шъошіэ. Зэпахыре узэу дунаир зэлъязыкүгъэр Адыгейим къызихъагъэм къыщыублагъэу медицинэм иофишіэ нэбгыре 79-мэ ар къяолагъ. Гухэкіми,

нэбгыриттур дунаим ехыжыгъ. Шъуипсауныгъэ иягъэекынэм ишынагъо зэрэшүүшхъащтым, юфшіэнэр зэрэкынэм пае къэмэнэу, шъуипшэрыльхэр хэзэгъэ имыїзу шъогъяцакіэх, цыфхэм яшыїэнэгъэ къэшьогъэнэжы, япсауныгъэ зэтешьогъэуцожы, — къыуагъ Лышихъэм.

(Икіэух я 2-рэ нэклуб. ит).

БАХЬУКЬО Аминэт: «Щыфхэр зэрэцьтыухъумэштхэм тыпылъыгъ»

(Икінші).

Тигуышы́лгыу ныбыкы́л нах мышәми зыфэгъэзэгъэ юфыр чанеу, үпкіэу егъ-цаккэ. Сымаджкәхэм іепылгыу зәрафхұ-рәм дақтоу, алғашыңыз егъедаю.

— «Гүшүйэ дахэм блэр гыунаэм кыр-реши», — elo гүшүйэжъеу тилемхэм ащищым. Аш кындыргургыяло хэти рэхья-тэу удэгүшүйэнэм зэрэкхэйхопсырар. Анахьэу гүшүйэ дахэр лэпийэгту кырызфэхъуэрэд уз горэм ыгызгумек! эу сымеджэцим илчэхэр кызызэузыыхырэары. Мэкъэ шаббак! эзыфэбгэзээу, уиштуагъе ебгэйкыным узэрэфхэвазырыр зэхээзыш! эрэм лэзэгту уфэхъуగъахаю кыншшхыу, — кынтыгелүүтэ Аминэт.

кыншыхку, — кытфелугате Аминэт.
Бахыкъо Аминэт зэрэлжэхэр сэ-
нхэхьатыр ыгүкІе къызэрэхихыг гэр-
нэрыльтэгъу. Ылсэ хильхэээ зэригье-
цакларем ар къеушныхьатыр.

— Я 5-рэ классым сисыгъ врачэй сыхын гухэль зысэшьим, — игукъэкыжьхэмкэл кындыдегуащ тигушынэгъу. — Я 7-рэ классым кындыжэжайзье мышчишиылкъеу зыфээхъэхазырынэу езгэжьжагъ, мы лъэнэыкъомкэл ашшэрэв гээсанчыгъар зазэлжээтийнчимкэ сишикъа-

жыагъ. Мыекъуапэ чылпіэ къышысаты-
щтыгъэ, ау сызщапlyуғъэр сыгукіэ нахы-
къыспблэгъягъ, — къытфelyат тигу-
щылэгъу. — Еджэгъу ильесхеми Крас-
ногвардейскэ район сымеджэшым
практикер щысхыштыгъ, ащ къыхакеу
мыш къизэрэзгээжыштыгъ сыгукіэ
зыдесстыгъыгъ. Сэнхъатыр зызесгээ-
гъотым гухэлььеу сышыгъягъэр зэблэсху-
жыгъягъэп ыкіи район сымеджэшым си-

Бахъукъо Аминэт терапевт сэнэхъатыр къызэрэзлэкігъябъаэм daklou профпатологиemi феджагъ. Мы лъэныкъохэмкэц цыфхэм зэрялээштэр ышэу сымэджэшым илошибан шырынгъажагъ.

— Апэрэ медицинэ Іэпылэгчур цыфым
ебгээгъотыныр, аш илажьэр охьте
кіекым кыклоці бгъеунэфыныш уелэ-
зэнры Іашэхэп. Шіэнгэе куоу пікіл-
льын фаем даклоу уилофшілгүхэмийн
уагурылон, піз зэкілдзагъяу узедэлжээн
фае. Мыш дэжкым сигүщілэ кышыхэ-
згъэшы сшлонгыу тоф зыдашшіэрэ кол-
лективым лъэшэу сизэрэфэразэр, —
тышчегъязуз Аминат.

Ыпэкіә къызэрещыхэдгъэшыгъэу, юф
пшіенyr апэрэ мафэхэм псынкіеп
Ильес зэкілъыклохэм къаклоц уфыра-
тъаджэ нахь мышіеми, улэжъенеу зеб-
гъажъекіә упчіеу къауцурер бэ. Мыш-
дэжым Аминэт Іэпыіэгъушхо къыфэхү-
гъэх илофшіеъухэр. Сыд фэдэ упчіз-
иіеу яоллағъеми джэуапынчьеу къағъэ-
нағъэп. Специалист ныбжыкіеу коллек-
тивым къыхэхъягъэр зэрагъэгупсэфы-
щтым, гумэкіыгъо имыіеу юф зеришіе-
щтым пыльыгъех.

— Апэрэ мафэу сыкъызыухъагъэм

Къыхэгъещыгъэн фая сыйд фэдэ лъэнэ-
къо фэгъэзагъе хъугъэми, фэмгъэцэлэн
гупшэсэхэр къыткехэу зэрээзкілэмы-
клорэр. Сыдигъуу ыгуу етыгъэу ишьэ-
рлыкхэр зэшүүхэых.

— Врач шъхваәм иәнат! Э згъэ-
цәк! Энэу езгъэжьэгъе корона-

Симоджоним илсифшан зарозехи-

— Сымэджэмш илофшэн зэрээхийн щэрэр охтэ кэлкын кыыктоц зэблэх хуугь э хуугь э. Мэзищим гъельэшгъяау тylэжьагь. Чэц-зымафэм зэпымьюу сымэджэшыр цыфхэм іэпыіэгту афэхуутгыа. Коронавирусыр кызынхагьешигь э цыфхэм адэжь тыктуагь, сымэджэшым къэтшагьэх, унэм тщэжьыгьэх. Къыхэзгьэшы сшюонгту медицинэм илофышэхэм шапхэе щынхэр гъельэшгъяау зэрэгчилжагьэхэр.

Непэрэ мафэм ехүүлээ Бахчыкъо Аминэт зипээш сымэджэштим нэбгырэ 32600-м ехүү ехүүгээ. Ахэм стационар, амбулаторнэ-поликлиническэ Іэпнээгээ арагьэгъоты. Красногвардейскэ районым амбулатории 10-рэ, фельдшер-мамыку Іазэнли б-ра ит.

Ситхыгъэ икіәухым къыщыхэзгъэшы сшоигъу непэ сыкъыстегущылагъэр зэрлэхжээрэ сэнэхьатыр ыгукіэ къызэрэхихыгъэр. Специалист ныбжыкіэм гъехъагъау илэр маклэп, ау цыифхэм яшүүлэгъоу, яшхъякіэфненгъау къылдэжыгъэр пстэуми анах льап!.

ГЬОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.

«ШІЭЖЫМ ИШЭФ ОСТИГЬ»

Ильэс къэс мэкъуогъум и 22-м юфтихъабзэу «Шіэжым ишэф остигь» зыфиорэм кыдыхэлтыагъэу зэрэ Урысыеу чэщим шэф остигъехэр щыхагъанэх. Мы мафэм Хэгъэгу зэошхом хэкюдагъэхэр агу къагъекъыжых, яшэжь агъэльаплэ.

Юфтихъабзэу «Шіэжым ишэф остигь» зыфиоро Хэгъэгу зэошхор кызыжъагъэх ильэс 79-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэх Урысыем ыкыб 1998-м къэралыгъохэм ашыщхэм шыгъо ыкыб шіэжым мафэу ашыклошт. Мы ильэсэм ар онлайн шыклем тетэу рагъекъошт.

Хэгъэгу зэошхом щыфхыгъэхэм язэхэт саугъэтэу Мэкъуогъум и 22-р къызыщихъэрэ чэщим шоигъошт.

Мэкъуогъум и 21-м сыйхатыр 21.00-м волонтерхэр хэкюдагъэхэм зы такъикъэр афшыгъоштых ыкыб шэф остигъехэр афхахгъэнэштых. Коронавирусны зимишомбгъунымкэ щынэгъончагъэм иамалхэр агафедштых.

Джаш фэдэу Юфтихъабзэр онлайн шыклем тетэу къагъэлъгъошт. Мэкъуогъум и 22-р къызыщихъэрэ чэщим шоигъошт.

Ныгъэ зиэ нэбгырэ пэпчь шэф остигъэ хигъэнэн видео зытирихинышь, социальнэ хъытуум къыригъеуцон ыльэкъыщт.

Юфтихъабзэм икъэшаклохэр: Адыгэ Республикаем гъэснэгъэмэркэ и Министерств, добровольчествэм и Ресурснэ гупчэу «Волонтеры Адыгей» зыфиорэр, чыпэ зыгъэорышжыпшэхэр.

ІШЬЫНЭ Сусан.

Пенсиехэр

Къахэхъуагъэу аратышт

Пенсиехэмкэ шоок зимиш страхованием фэгъэхыгъэ федэральнэ хэбзэгъэуцугъэм зэхокыныгъэу фашыгъэхэм кызэращидэлтыагъэм тетэу, зыныбжь имыкъуугъэм лыплъэнэу зытэгъэ пенсионерхэм япенсиехэр индексацые шыгъэхэу бэдзэогъум и 1-м кыщыублагъэу къафекъошт.

Джы зэрэштымкэ, аш фэдэу зыныбжь имыкъуугъэм лыплъэнэу пенсионерыр шоок зимиш эзэштымкэ, аш фэдэхэм япенсиехэр шыклем апае страхованиемкэ взносхэр

страхованием къыхеубытэ. Арышь, аш фэдэхэм япенсиехэр шыклем апае страхованиемкэ взносхэр

фондым къыфеклох. Зыныбжь имыкъуугъэм зэрэлъиплэшт пальэу законым къафигъэнэфагъэр заухыкэ, страхованиемкэ пенсиер, индексациехэри кыдэлтыагъэхэу, къафеклонуу регъяжъэ.

Ахэм лээу тхильхэр амытыхэу кызэхэхъогъэ пенсиер къафеклоным фэш УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Къутамэу АР-м щыкэм испециалистхэр тхильхэм ягъэхъазырын ыужитых, бэдзэогъум и 1-м кыщыублагъэу атлупшихэу рагъяжъэшт.

Адигеимкэ мы купым хахъэрэ пенсионерэу индексацье зынэштыр нэбгырэ 66-рэ мэхъу.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Къутамэу АР-м щыкэм ипресс-къулыкъу.

Шъольырхэм гъэтэрэзыхынхэм ашатегущылэштых

Юфшэнэймкэ Кодексым гъэтэрэзыхынхэм фашымэ шоигъохэр партиеу «Единэ Россиием» Къэралыгъо Думэм къащыхилхагъэх. Юфшэлпэ чыпэлэ пэлудзыгъэхэм лэжъэнхэ зэральэкъицт шыклем кыщыгъэнэфэгъэ законопроектым партием ионлайн-брифинг щытегущылэгъэх.

«Единэ Россиием» ифракцииу Къэралыгъо Думэм щыкэм ипашэ иапэрэ гудзэу Андрей Исаевым зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, законопроектым дистанционнэ юфшэнэхэм яфедэхэр къегъэгүнэх. Гушыгэ пае, юфшэнэймкэ Кодексым хагъэкъыжыхыт юфшэн къязытыхэрэхэм ахэр юаъжынхэмкэ лъапсэу щытагъэхэм ашыщхэр. Аш къызэрэштэдэлтыагъэмкэ, юфшаплэ пэлудзыгъэу лажъэхэ зыхыкы юфшэнэхэм ялэжъялкы къафэнэжыицт. Юфшэнэхэм яшшошхэр къыдалытэзэ, шэпхээ-правовой актхэр аштэштых.

Партиеу «Единэ Россиием» ифракцииу Къэралыгъо Думэм щыкэм ипашэу Сергей Неверовын ээрильтигъэрэмкэ, юфшэнэймкэ Кодексым мэхъэнабэ зиэ гушыгъэхэм щаъжэфедэхэх юхштэп. Шапхээхэр гуригъошхуу хэу, юридиче-

скэ лъэныкъохэр икъоу къащидэлтыагъэу щытынхэ фае. Юфшэнэймкэ Кодексым нэбгырэ миллион 75-мэ яфедэхэр кызэригъэгүнэрэм кыыхкэу аш зэхокыныгъэу фашыщхэм шъольырхэм ашатегущылэнхэ фае.

«Нэбгырэ пэпчь аш ишшош къыриолиэнэу, игупшишэхэмкэ кыыдэгэшэнэу тыфай», — кылыагъ партнеу «Единэ Россиием» и Генеральнэ совет исекретарэу Андрей Турчак.

Законопроектыр Къэралыгъо Думэм зэрэрахыллаагъэм ыпкъ къицкыкэ шъольырхэм япредложениехэу партием икъутамэхэм къаугоштхэр ятанэрэ, ящэнэрэ хэппльэгъухэмкэ кыыдальтэштых.

«Законопроекту къахэтэлхагъэм цыфхэр тырагъэгущылэнхэу, профсоюзхэм ячыпэ обьединенихэмэ юфшэн язытихэрэмре аш кыхагъэлжъэнхэу тишъолъыр къутамэхэм игъо афэтльэгъуцт. Шъольыр парламентхэмэ тизаконопроект щатегущылэнхэм мэхъянэшхо и!», — кылыагъ Андрей Турчак.

2021-рэ ильэсэм щылэ мазэм и 1-м кыщыгъэхъагъэу шэпхъаклэхэм куучэ ялэ хүнену партиеу «Единэ Россиием» хэтхэр мэгугъэх.

Мэкъэтынм ипэгъокIэу

Зызэрэфагъэхъазырырэм тегущылэгъэх

АР-м хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие я LXXXI-рэ зэхэсигъоу илэгъэр Урысые Федэрацием и Конституцие гъэтэрэзыхынэу фашыгъэхэм цыфхэм амакъэхэр зыщафатыштхэ мафэу къэблагъэрэм зэрэфэхъазырхэм фэгъэхыгъагъ. ЦИК-м ишацэу Сэмэгү Нуурбий ар зэрицаагъ.

Джаш фэдэу ар оперативнэ штабым изэхэсигъо зыхэлажъэм, щынэхъончэу мэкъэтынм имафэ зэхэшэгъэнэм фытегээпсыхъаагъэу зэшүаахыхэрэм къащигъээзогъэх. Хэдзэлко комиссиехэм ахэтхэм, нэмыкэу мэкъэтынм изэхэшэн хэлажъэхэрэм вирусыр къяолагъэмэ зерауплэкштхэм тегущылэгъэх. Аш зызэрэфагъэхъазырырэр Сэмэгү Нуурбий кыыуагъ.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм ия 52-рэ зэхэсигъо 2020-рэ ильэсэм мэкъуогъум и 25-м щыкэшт, видеоконференце шыклем тетэу ар зэхашшт.

Зэхэсигъом зыщахэлэштхэм мыш кыккэлтыклох юфыгъохэр ахагъэхъагъэх: законопроектхэу «Адыгэ Республикаем изаконхэу «Адыгэ Республикаем и Конституционнэ Хыкум ехыллагъ», «Адыгэ Республикаем щыпсэухэрэмрэ ичигурэ чыопс, техногеннэ нэшанэ зиэ ошэдэмшиш тхамыклагъохэм ашыухумгъэнхэм ехыллагъ» юфыгъохэрэм зэхъокыныгъэхэр афшыгъэнхэм афэгъэхыгъэхэм» ятанэрэу ахэлгэгээнэйр; законопроектхэу «2019-рэ ильэсэм Адыгэ Республикаем шоок зимиш медицинэ страхованиемкэ и Чыпэлэ фонд ибюджет зэрэгэцэллагъэм ехыллагъ», «Чыпэлэ зыгъэорышжынхэм къулукъуухэм зыми имые поэушхъэхэм зэрэдэзекштхэм яхыгъэ юфтихъабзэхэм язехъанкэ Адыгэ Республикаем икъэралыгъо полномочиехэр афэгъэзэгъэнхэм ехыллагъ» юфыгъохэрэм апэрэу ахэлгэгээнэйр; Адыгэ Республикаем изаконхэу «Адыгэ Республикаем и Лышьхээ зэрэзэклаажъыре шыклем ехыллагъ», «Административнэ хэбзэуконоигъэхэм яхыллагъ», «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутат истатус ехыллагъ», «Жыир амышшонным пае правэм ылъэныкъохэм зэфыщытыкэ заулэ гъэтэрэзыхъэнихэм яхыллагъ», «Адыгэ Республикаем икъэралыгъо учрежденихэм яофишшэхэм ашыщхэм социальнэ ылъэнэхъэнихэм яхыллагъ», «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутат истатус ехыллагъ», «Жыир амышшонным пае правэм ылъэныкъохэм зэфыщытыкэ заулэ гъэтэрэзыхъэнихэм яхыллагъ», «Адыгэ Республикаем икъэралыгъо учрежденихэм яофишшэхэм ашыщхэм социальнэ ылъэнэхъэнихэм яхыллагъ», «Псы юфхэмкэ, чычлэгъ байныгъэнхэм ягъэфедэн епхыгъэ зэфыщытыкэхэр гъэтэрэзыхъэнихэм Адыгэ Республикаем икъэралыгъо хэвэ къулукъуухэм яполномочиехэр зэтеушхъафыкыгъэнхэм ехыллагъ» юфыгъохэрэм зэхъокыныгъэхэр афшыгъэнхэм афэгъэхыгъэхэр ыкы нэмыкэ юфыгъохэр.

Зэхэсигъор сыйхатыр 10.00-м рагъяжъэшт. Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхаматэ Владимир НАРОЖНЫЙ

ШЫНЭГЬОНЧЪУ

ЗЭХЭЩЭГЬЭНХЭУ

Тикъэралыгъо и Конституции гъэтэрэзыхынхэр фэшыгъэнхэм кіэща-
кло фэхъугъэр УФ-м и Президентэу Владимир Путинир ары. Закон
шыхьаэр кыздэкыгъагъэм ыуж ильэсыбэ зэрэтишагъэр мы ильэсэм
Джэпсалъеу кышыгъэм кышыгъагъ, уахтэм зэхъокыныгъеу кыш-
дихыгъэхэм ар зерадимыштэжырэр кыхигъэшызэ, зерахъокыныр
анахъеу зищыкіэгъе лъеныхъохэр кыгъэнэфэгъагъэх.

Нэужым ахэм юф адашлагъ,
аъхъязырыгъэх, аш фэгъэ-
хыгъэх хэбзэйзүүгъэр УФ-м
и Къэралыгъо Думз ыштагь.
Пстэумкы гъэтэрэзыхын 400
фэдиз фашыгъ. Ахэр зэкіэри
цыфу хэгъэгум ис пэпчэ зэрэ-
хыгъэх кыдилтигээ, елпль-
кэу афыралыгъэр, адыргааштэмэ,
хъауми имыгъо алтытэхэмэ
кыралотыкышьуным пае, ама-

Джащ фэдэу нэбгырабэ азы
уахтэм участкэм емыкіол-
ным фэш хэдзыгъе участковэ
комиссиехэм унэу къяпхыгъэ-
хэм ачлэсхэм къызышыкіомэ
нахышшур афагъэнэфэшт. Аш аш
къикырэп цыфир шлоки имы-
лэу а уахтэм екіолэнэу.

Мы хэдзынхэм умакъэ зэрэп-
тышт амал зэфэшхъафыбэ
къащыдэлтыгъ. Зэрэхабзэу,

лъэу тхылъыр щыптын плъ-
кынэу щыт.

Аш имызакью МФЦ-м, къэ-
ралыгъо фэл-фашшэхэм япор-
тал ыкы хэдзынхэмкэ чыгъе-
комиссиехэм ашытими хуушт.
Мэжьюгъу мафхэм жыс къа-
бзэм ухэтэу умакъэ птынэуи
амал щылшт. Гүшүэл пае,
фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ачлэ-
хэр хэдзыгъе участкэу зэпхы-
гъэхэм клонэу фэмьехэу, аш
пае лъэу тхылъхэр къатыгъэ-
хэмэ, участкэр ежхэм къаф-
кошт. Мэжьюгъу и 25-м къы-
щыублагъеу и 30-м нэс автомо-
билэу аш фытгээпсихъафыбэ
щагухэр къаклухъащтых.

А зэпстэумэ анамыкіэуи,
уинэ уисэу умакъэ птын амал
щы. Къэралыгъо фэл-фашшэхэм
япортал аш фэдэ шлоигъонгъе
зэрэуилэр илтхэнэу е хэдзыгъе-
участкэм телефонымкэ утөнэу
ары нылэп ишкылахъащтых.

Москва
ыкы Нижегородскэ хэкум ашы-
психъэрэм электроннэ шыкіем
тетэу гъэпсыгъе бюллетеңхэм-
кэ амакъэхэр атын амал ялшт.
Къызэрэлтагъеу, мыхэр зэкіэ-
ри вирусүм зимишомбгүнүм,
хэдзынхэр ёнгъончъэнхэм
фытгээпсихъафыбэх. Ахэм джы-
ри санитарна шапхъэхэри къа-
дыхъэлтигъ. Цыфу участкэ-
хэм къачлахъэхэрэр зэпэблагъе
мыхъунхэм фэш метриту нахь-
макъу зэмькіолэнхэр ЦИК-м

шапхъэ къыгъэнэфагъ. Упчэ
ялэу бэрэ комиссиехэм ахэхэм
зафамыгъэзэнэм пае, зэкэ зэ-
хэуфыкыгъеу плакатхэм атт-
хэгъэшт, тамыгъэхэмкэ гъэ-
нэфгээштых.

Хэдзыгъе участкэхэм ячлэх-
піхэхэри ячлэхэри зэфэ-
шхъафынхэр ашыгъ. Члэхаплэм
утеуцомэ цокъэ лъэгур дезин-
фекции зышыре алрэгүр лу-
льшт, нэмькіэу вирусүм ушы-
зуухумэхэрэри үүштих, члэ-
хъялжыгъе маскэ, лальэу эз-
нахьбэу амьгъэфедэхэрэр
зэрэдэжышт хэкітэхкүлээр
щытшт. Хэдзаклоу къеклалэрэ
пэпчэ итемпературэ ашытшт.
УФ-м и ЦИК къызэртирэмкэ,
температурэ илэу къыхагъэш-
тэм ымакъэ нэмькі энэ щыра-
гэтигъ.

Бюллетеңыр, къыуатынэм пае
комиссием хэхэм благъеу уякло-
лэн ишкылахъащтых, паспортыр
ябгээлэгъумэ икүшт. Тхыльэу
ымакъэ зэртигъыт къызэр-
тагъеэ пэпчэ ежь икъелэмкэ
кітэхэжын фае.

Цыфхэр лэкіэ зынсхэрэр

нахь мэкінэм пае кабинэу
амакъэхэр зыщатытхэм нахь-
пэкэ зэрэштыгъеу фэдэу
иухъохэр афашиштхэр. Ахэр
бгүиштимкэ зэфшыгъэштых,
узэрчлэхъащт лъеныхъохэр
дэпкын фэгъэзгээштых.

Унэм исэу зынакъэ зыты-
хэрэм ящынэгъончъащт паи
шэпхъэ гъэнэфагъэхэр комис-
сиехэм ахэтхэм агэцціэнхэ
фае. Ахэр унэм ихъащтхэр.
Бюллетеңхэр зэрэлтэйлээр
пчэхъопсүм палъеншт,
къызэрхагъэхэр къызидзэ-
жышт къэмланыр пчэлупэм
иуагъеуцшт. Нэужым къопсы-
ри, одыджынэу зытеуагъэхэр
дезинфекции къашыжыныш,
метриту нахь мымакъеу къызэ-
кілжыштых. Хэдзаклори унэм
къыкынэу ишкылахъащтых.
Иччэ-
шхъаалы тетэу паспортыр къа-
ригъэлэгъумэ икүшт. Бюллете-
нэр унэм рихъанышт, аш къы-
шыртихшт.

Умакъэ зэрэптигъыт сид фэдэ
шыкы къыхэпхыгъеми, нахь
шыхьаэр паспортыр зыдэпли-
гыныр ары. Шынэгъончъащт
пае уищыкіэгъэштхэр, маскэр,
лальэр, антисептикыр, къэлэмьр
къыуатытх, зыдэмыштэхэм
хуушт. Шапхъэхэм къызэрчи-
дэлтигъэмкэ, хэдзынхэр зэр-
кілжыштхэр альгэлэштхэр участ-
кэхэм ачлэситих, унэхэр къе-
зыкхъэрэми ягусэштых.

Бэдзэогъум и 1-р бэрэс-
жыуеу тэфэ, дэсигьо ашыгъ.
Бюллетеңхэм «Конституцием
гъэтэрэзыхынэу фашыгъэхэм
адеогъашта?» упчэ артыр,
«хяу» в «ары» джэуапэу елты-
жыштыр. Закон шыхьаэм ти-
шылэнгъе непэ зыфэдэр, къыт-
кіэхъуухъэрэ лэуухэм яшыкіэ
неущ зыфэдэштэйр къегъэлъагъо.
Мы Законымкэ тыщи. Аш гъэ-
тэрэзыхынэу фашыгъэхэм
тымакъэхэр афэтхэмэ, тыз-
эрэхъумэгъэштэм тымакъэ фэт-
тагъеу мэхъу. Арэу щитми, ар
ыгъэцэкіэштмэ шыхьадж ыгу
къызэрери.

ХҮҮТ Нэфсэт.

къэхэр фатынхэм къэралыгъо
ипаша кіэшакло фэхъу.

Мэлтэлфэгъу мазэм цыфхэм
амакъэхэр зыщатытхэм мафэ
къыхыгъагъ, ау, гухэхыми,
коронавирусыкіэу дунаир зэ-
лъызыкүүгъэм ари кышэтири-
лэжагъ. Джы мары юфхэр на-
хышуу зэхъухэм, бэдзэгъум и
1-м хэдзынхэр къэралыгъо
щызэхэштэйзэнхэр УФ-м и Пре-
зидент унашо кышыгъы.

Нахышуу хүгъэми, зэпахырэ
узыр джыри зэкіэхъялжыгъэп.
Аш фэш хэдзынхэм язэхэшэн
къыщыдэлтигъэштэйзэнхэм
санитарнэхэр ахагъэхъафыбэ.
УФ-м хэдзынхэмкэ и Гупчэ
комиссие ипаша Элла Памфи-
ловам къызэриорэмкэ, ахэм
уахэлжэхэныр нэмькі юфтхы-
бэз укёнүм нахьи нахь ёнгъон-
чъеу ашыгъ. Мызыгъэгурэ
хэдзынхэм къащыдальтигъэхэм
игъэктотыгъеу ар къатегушигъ.

Зы мафэу щымытэу, мэфи-
блым, мэжьюгъум и 25-м къы-
щегъэжагъеу бэдзэгъум и 1-м
нэс ахэр клоштых. Цыфхэр
хэдзыгъе участкэхэм бэу ашы-
зэрэмтугъоинхэм пае аштэу
зыклашыгъ. Мэжьюгъу мазэм
имафхэм участкэхэм юф зэ-
рашэшт уахтэр зэфэшхъаф,
субъектын елтыгъеэшт, аш
бэдзэгъум и 1-м зэкіэри, пчэ-
дыхъым сыхьатыр 8.00-м къы-
зэуахыштых, 20.00-м зэфа-
шыкъыштых.

Шауныгъэм нахь тына! Э тетэү...

Икіңгээ ильесым икіншіліктың ырындағы
шешімдердегі мәдениеттік меморандумдар
жөн оның меморандумдардың тарихи
символы болып саналады.

Зәпахырә узыр кызызекъэм, зәкіләри аш кызызещигъекуагъ. Экзаменхәу зәтыгъою атыхәрәри зәщыкъуагъәх. Зы экспертихәм ахәр амытыхәнхәу аlyагъ, адрәхәм апшъэрә еджап!әу зычіхъяштхәм йонығы мазәм ащақунәу alyагъ. Зәмыхъокынгъеу, зәкіләми зыщызәдьира-гъештагъәр я 9-ре классхәм мыйә а ушетыныр зәрамы-күштыр ары.

Джыри щылэнүгъэм къышы-
хъуштри, къырыкъоштри зымى
ышшэрэп, ыпэккэ чыжъяу уппъе-

Плэхэм къач!ækъихэрэ ныбжы-
к!ækъем апае очнэу мэфэкъихэр
аышызехашанхэ альækъишт

Сыдэу щытми, мы мафэхэм ушэтынхэм ялофкэ тэубытагьэ щыгэ хувьгэ. Апшэрэ еджаплэхэм ачхэльважтхэм зыкү ушэтынхэр зэрэтиштхэр, экзаменхэр, ахэр зыщатыжт мафэхэр къэнэфагьэх. Ушэтынхэр бэдзэогтум и 3-м рагъэжжэштых. Ау ашыпеки, мы мазэм и 29-м ыкчи и 30-м пэшфорыгъэшт ушэтынхэр Урысыем щыклоштых. А мафэхэм еджаплэхэм къычылхэрэр ахэм

«Ныбжык! Эхэм яңынәгъончыагъэ тыкъыпкыры-
кызз, я 9-рэ классхэр ушәтынхэм ахэмлыләжъэнхэу
тишыгъэ. Я 11-рэ классхэр къезыухыхэрәми зек! Эп
ушәтынхэм ахләжъеицхэр, ышишкілә къыззәрәхәз-
гъецигъэу, апишъэрә еджап! Эхэм ач! Эхъащхэр ары
ны! Эп. А зек! Эри зык! Атап! Эрәр япсауныгъэ пай.
Тәрк! Э анахь мөхъянә зи! Эр еджап! Эм кычи! Эк! Кырә
ныбжык! Эхэм япсауныгъэ къеүхъумәгъенир ары».

нышъ, ипхъухъан пльэкырэп. Ащ фэдэу еджаплэр къэзыухы-хэрэм мэфэкш юлыклем тетэү «аужыре одыгжыныр» къафы-теон ылъэкыгъэп. Ащ епхыгъэу гум къэкыжы тиреспубликэ икыгъэ ильесым а мэфэкыр зэрещыраягэлкокынгъагэр. Ащ фэдэ мэфэкш юфхъэбзэшхом зэкэе еджаплэхэм къачлэхкыхэ-рэр хэлажьхэу апэрэу Мые-къуалэ щызэхашгъаг. Ар мэ-фэкш дахэу ныбжыкхээми, ны-тыхэми, ащ къеклонлэгъэ ёнхуами агу книжныг-

къахэлэжъэштхэп. Ушэтынхэр нах ѿнэгъончъэу гъэпсыгъэнхэм пае ахэр зэхашщых. УФ-м просвещениемкэ иминистрэ къызэриорэмкэ, ушэтынхэм ахэлэжъэштхэр авшъэрэ еджа-пэхэм ачIехъащтхэр арых. Предметэу къыхахыщтхэр ящи-кIэгъэштхэр ары ныIэп.

— Роспотребнадзорымрэ
Рособрнадзорымрэ тиъусэхэу

субъект пэпчь уштэтыныр зэрэшыклоштым, ар нахь щынэгъончьеу зэрэзэхэшгээштым тоф дэтшэлэ, — кьеуатэ ми-нистрэм. — Клэлээгъаджэхэми клэлэеджаклохэми япсауныгъэ къэухъумэгъэныр зэкэми анахь шъхва! Ашкэ амалэу щылэр зэкэри дгъэфедэшт. Аудиториехэм жьэу артыр аукъэбзыним, ахэр дезинфекции шыгъэнхэм зэхэцаклохэм анаэтирагъэтын фае. Уштэтыныр зыкluхэрэр зэрэзэпчыжъэнхэ фаер, ахэм маскэхэр агуулынхэ зэрэфаер зэхэцаклохэм дэгъо ашшэ. Джыри зэ къыхэзгээшымэ сшойгъу, ныбжыкэхэм ящинэгъончяагэ тыкъып-къырыкыззэ, я 9-рэ классхэр уштэтихэм ахэмилэжъэнхэу

джыри зэ шъугу къэдгъэкъыжь-
хэмэ тшлоньу

Бэдзэогъум и 3-м географиер, литературэр ыкли информатикэр атышт.

Бэдээгүйм и 6-м ыкли и
7-м урысыбзэмкээ еджаплэм
кыячыкыыхэрэм яшлэнгүйхэрэм
ауплээкүнхэ альякыышт.

Бэдээгъум и 20-м биологиер атышт, а мэфэ дэдэм Iæklyib къэралыгъуабзэхэмкIэ тхэн ушатын акушт

*Бэдзэогъум и 22-м ыкыи и
22-м ярлыгъу*

Бэдзэогъум и 24-м адрэ
мафэхэм ушатынхэм ахалажьэн-

«Роспотребнадзорымрэ Рособрнадзорымрэ игъусэхэу субъект пэнчь ушэтыныр зэрэйшикЮщтым, арахь ѹынэгъончъэу зэрээхэйгъэштым Йоф дэтэшиЭ. КIэлэе гъаджэхэми кIэлэеджсакЮхэми япсауныгъэ къэухъумэгъяныр зэкIэми анахь шъхьаI. АицкIэ амалэу ѹыIэр зэкIэри дгъэфедэшт. Аудиториехэм жьеу арытыр аукъэбзыным, ахэр дезинфекции шыгъенхэм зэхэшакЮхэм анаIэ тырга гъэтын фое».

Бэдзэогъум и 10-м профильно хисэгчийн мэдүүлэх чөншиг

Бэдзэогъум и 13-м тари-
хыымрэ физикэмрэкээ экзамен-
хар элтынтийн.

Бэдзэогъум и 16-м общест-
вознаниемрэ химиемрэкіэ ушэ-
тийн из-и замын

хэ зымылтэйкыгъэхэм предмет-хэр (урсысыбзэмрэ лэктийн къералыгъуабзэхэмрэ анэмькүй) атыжынхыа алтакыншт.

Бэдзэогүм и 25-м зэкіэ предметхэмкэ ушэтынхэр акун-

хэ алъækышт.
Клэлэеджаклоу бэдзэогүм
клогъэ ушэтынхэм ушхъягыу
гъэнэфагъэ илэү ахэлэжьэн зы-
мылтэекыгъэм **шышхъэlyum**
и 3-м предметхэу географием-
кээ, литературамкээ, информа-
тикамкээ, биологилемкээ ыкчи
тарихымкээ ытыжынхэ ылтэ-
жим.

Шышъхъэлум и 5-м урысы-
бзэр зымытыгъэм ытыжынэу
амал илэшт. Предметхэу обще-
ствознаниер, химиер, физикэр,
профильнэ хьисапыр ыкли Іэ-
кыбыг къэралыгъуабзэхэмкэ тхэн
юофшэныр **шышъхъэлум и 7-м**
атыжынхэ альэкшишт. А къе-
тэгэгъэ мафэхэм ушэтыныр зы-
мыкүшүгъэхэм **шышъхъэлум**
и 8-м предметхэмкэ зэклэхэм-
кли ушэтыныр аклужын альэ-
кишт.

АР-м и Прокуратурэ къеты

Къольхъэ тын-Іыхын нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъэ зезыхъагъэм...

Коррупциер къэралыгъом иэкономикэрэ обществэмрэ зэрарышо языхырэ, альапсэ кіэзыутырэ уголовнэ бзэджэшІагъэхэм ащищ. Ащ кызыдихырэ гумэкІыгъом тикъэралыгъо щыпсэурэ цыф пэпчъ ишыІэнэгъекІэ зэрар екы.

Коррупциер урысые экономикэм исектор анахь зыщынушомбъухэрэм ащищ, сыд федэрэ бизнеси — регист-

кіэ зигугуу къэтшыгъэ бзэджэшІагъэ зэрахъехэрэр.

Къэралыгъо хабзэм ыкы гъэорышІэнным, джащ федэр

Ахыцэ къольхъэ тын-Іыхынным пэшиуекІогъэним ыльянкыокІэ хэбзэгъеуцугъэр ренэу нахыши ыи ыкы коррупционнэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъэ зезыхъагъехэм пшъэдэкІыжэ пхъаша ягъэхъыгъэ- нымкІэ къэралыгъом унашъохэр ешылх.

рацием къыщегъягъэу Іенатлэ зыыгъхэм анэсэу ар альыгъэсэ.

Урысие Федерацием и Уголовнэ кодекс «Коррупционнэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъехэм яхыллагъ» ылоу хэушхъафыкыгъэ шхъэ илэп. Ареу щитми, Федеральнэ законим къызери-гъэнафэрэмкІэ, коррупцием хэхъэх Іенатлэ алыгыр ашхъэ ыофкы къызэрэзфагъэфедэрэр, куялхъэ зэрштэрэр е зэраратырэр, Іенатлэ къаритирэ фитынгъехэр ашхъэ ыофкы зэрагъэфедэрэр е хабзэм дэххэзэ, обществэмрэ къэралыгъомрэ яфедэхэм апэшүе-клохэзэ, ахъщэм е нэмыкы мылькум къенэцыхэзэ Іенатлэ зыутыр ашхъэ е нэмыкы горэм пае зэрагъэфедэрэр, джащ федэрю юридическэ лицэм ыціэ-

рыкыхэзэ, хэбзэгъеуцугъэ практикэр, УФ-м и Генеральнэ прокуратурэ ыкы Урысые хэгъэгу клоц ыофхэмкІэ и Министерствэ зэгъусэхуу коррупционнэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъехэм ясписке аштаг.

Коррупционнэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъэу ыпшъэкІэ зигугуу къэтшыгъэхэм аххэхъэ:

— уголовнэ пшъэдэкІыжэ зырагъэхын зылъэкыищ субъектхэр Ѣылэнхэр (Іенатлэ лутхэр, джащ федэр коммерцием епхыгъэ ыкы нэмыкы организацием ягъэорышІаклохэр, юридическэ

цыфхэр, ащ нэмыкіэу мы- коммерческэ организациехэу къэралыгъо куулыкүм емы- пхыгъэхэр, чыпэ зыгъэоры- шэжэйн куулыкүхэр, къэралыгъо ыкы муниципальнэ учрежденихэр);

— бзэджэшІагъэр субъек- тым куулыкъу ынатлэу ыы- гым зэрепхыгъэр, ифитын- гъэхэмрэ ишшээрильхэмрэ ар зэрашокырэр;

— субъектым ифедэ хэллы хүмэу;

— ышээзэ хэбзэгъеуцугъэр ыуукыуагъэмэ.

гъэхэу, къольхъэ тын-Іыхынным къыдыхэлтыгъэхэр. Джащ федэр къэралыгъо ыкы муниципальнэ куулыкүшэхэм, Іенатлэ зыыгъхэм, коммерческэ ыкы нэмыкы организацием ягъэорышІаклохэм къуальхъэ къыалхъинмкІэ амалхэр зэр- гъэхазырхэрэри мыш къыдыхэлтыгъэх. Ащ хахъэ къуальхъэ зытыгъэу е коммерцием епхыгъэу къуальхъэкІэ щэфа- гъэхэу, Іенатлэу алыгым емы- льтыгъэу зыныбжэ ильэс 16-м ехууягъэр. Мыш федэр хъугъе- шІагъехэм ахахъэх зыгорэм

Къэралыгъо хабзэм ыкы гъэорышІэнним, джащ федэр хъызмэт ыофшІэнним альэнкыокІэ кор- рупцием пэшиуекІогъэнимкІэ къэралыгъо-правовой институтэу Ѣытыр прокуратурэр ары.

Мыши хахъехэрэп мы шап- хъэхэм адимыштэхэрэ бзэджэ- шІагъехэр, ау дунэе-правовой актхэм ыкы лъэпкэ хэбзэгъеу- цугъэм адиштэрэ лъэнхыкьюхэу, УФ-м ратифицировать ышы-

имыльку къызІэкІигъэхъаным фешл Іенатлэ ыутам къуальхъэ ритыэ гъэпцлахъэ зыхэль бзэ- джэшІагъэ зэрэзэрихъэрэр.

Ащ къыхэкІэу, къэралыгъо ыкы муниципальнэ куулыкүшэхэр, мы куулыкүхэм пла- льеэкІэ пэшэнгъэ адьизэхъэхэрэр Іенатлэ зыыгъхэм афэ- дэу коррупционнэ нэшанэ зиІэ бзэджэшІагъехэм ясубъектхэу Ѣытынхэ альэкыщ.

Ахыцэ къольхъэ тын-Іыхынным ыльянкыокІэ хэбзэухуумэкІо куулыкүхэм яофшлэн шуагъэ къытэу зэхажэнимкІэ лъэкІэу яэр зэкээ рагхылэнхэр, общес- твэмкІэ Ѣынагъо къээзытырэ бзэджэшІагъехэр ыкы бзэджэ- шІагъэ инэу зэрхъехэрэр нахь макІэ шыгъэнхэр тапэки про- курорхэм пшъэрильхэу зыфа- гъэуцужхъэрэм ащищ.

КИАРЭ Фатим.

Искусствэм ицЫифхэр

Гум ильыр псэм еку

— Орэдир цыфым ишыңынгы ўз щыщ зэрэхъугъем шіэнгъелжъхэр, искуствэм илофышшэхэр, нэмькхэр тегущыңхэй бэрэ зехсэхы, — кьеуатэ Адыгэ Республиком и Къэралыгъо орэдьио-къэшъокъо ансамблэу «Ислъамыем» иартистэу Къумыкъу Шамсудинэ.

— Зэфхэхысыжъхэм къахэзгъэштырэр орэдым шүаугъеу къитифхырэр ары.

— Укызышыхъугъэ къуджэм ушыпсэузэ, орэдым угу зельикугъеу олъита?

— Сикъуаджэу Къунчыкъохаблэ изакъоп, Теуцожу районену сызышыым культурэм, искуствэм ашызэлшашхэрэр щапу-гъэх. Ижыре орэдхэр къэзъо-щыгъэхэ Бэрэтэрэ Хъабидэт, Кыкъи Зулхаджэ, иартистхэу Жэнэ Нэфсэт, Кыкъи Юрэ, Къунчыкъохаблэ щыщ тхакъо, драматургэу Къуекъо Налбый, фэшъхъафхэм якъэбархэр къитифауатэштыгъэх.

— Гурыт еджапъэр къуджэм къыщуухи, Мыекъопэ музикальнэ училищым учэхъягъ.

— Кіләе гъяджэу Николай Пануриныр сипашэу искуствэм зыфэзгъасэштыгъ. Сыныбжыкъе къыистефи, дээ къулыктур Казахстан щысхыгъ. Мыекъуапэ къызысэгъэзэхы, искуствэм щизэлшашхэрэ Пэнешшу Раисэ сикъелзэгъяджэу училищым си-шіэнгъе щыхэзгъэхъуагъ. Орэд къасозэ, опыт зил кіләе гъяджэу Даутэ Сарыет къыседэу, гүшүлэ фабэу къысиогъагъэхэр сцыгъупшэхэрэп.

«Ислъамыем» зырагъэблагъэм

— Сэнхъатэу къыхэпхыгъем къо иофшынир зеогъажъэм, гүгъэр сида зыгъэптыштыгъэр?

— Адыгейим и Къэралыгъо орэдьио-къэшъокъо ансамблэу «Ислъамыем» зызэхащэм, апэрэ концертным игъэхъазырын тыхэлжъагъ. Филармониим ишашу Хъот Заур, «Ислъамыем» иартистхэу Нэхэе Аслъан рагъэжъэгъэ иофир тшыгъашхъоныгъ, аш тигуетынгъе къытэтиштыгъ.

— Апэрэ орэдхэм икъеркъеу ягушишсэу бэрэ къыхэкъа?

— «Ислъамыем» ирепертуар орди 100-м ехъу хэт. Апэрэ

Къэбэртэе-Бэлькъарым изаслуженнэ артистэу, Адыгэ Республиком инароднэ артистэу Къумыкъу Шамсудинэ лъэпкъ искуствэм орэдым чыпэу щыришм кытегушы ѫ шыоигъоу тыукалагъ.

орэдхэр тщыгъу-пшагъэхэп, непи къэтэох.

— Егъэжъэгъум жыум нахъ уфэгъэзгъагъ.

— Ижыре орэдхэр къатоощтыгъех, цыфхэм ашыгъу-пшэжъынм нэсынгъэхэм пэс къапыдгъэжъынгъэх. Искуствэм нахъ

хэгъозагъэхэ Нэхэе Тэмарэ, Шъэо Риммэ, Хъот Замрэт, фэшъхъафхэм садежъууцтыгъ.

Оркестрэм хэтхэу Тыу Шыхъамчэрые, Гъонэжъыкъо Аскэр а

льэхъаным республикэм дэгъоу щашеэштыгъэх. «Ислъамыем» зыгъэптыэн, лызыгъэклотэн зылъэкишт артистхэр ансамблэм щизэлшашхъоу ўзэхъуагъэхэу тлъйтэштыгъ.

Зытэугъоижъы

— Орэдхэм якъыхэхыкъэ тытегъэгъуыла.

— Художественне пащэу Нэхэе Аслъан ансамблэм пэс зэригъэфагъэхэр архы «Ислъамыем» къылохэрэр. Кавказ заом къыпкырыкъеу адыгэхэр йэклиб къэралыгъуа бэмэ архы хуугъэх. Лъэпкъым икультурэ члэнагъеу фэхъууэр тиорэдхэм къауатэ.

— Йэклиб къэралхэм къа-рахылжыгъэ орэдхэм ашыххэр ори къэлох.

— «Клорэр», «Нэхаемэ я Хасас», фэшъхъафхэри къытэдэхъэрэм ашыгъашхъонох. Тиорэдхэм, тициф пчъагъэки зытуу-гъоижъизэ, лъэпкъ искуствэм ибаиньгъэ хэхъонигъэхэр фэтэшых.

— «Ислъамыем» Адыгэ Республиком илэгъу. Хэгъэгъу пчъагъэхэм шууашыгъагъ.

— Тыркуем, Иорданием, Израиль, Германием, Чехилем, Англием, нэмькхэм тиорэдхэр къашытуа гъэхэр, тащыуджыгъ. Республике тиэу тащыуджыгъэр искуствэм ёвзэлхэ дунаим тащызэхахы.

— Сирием къикъылжыгъэ Дер Абир...

— «Ислъамыем» иорэдьо

хэгъозагъэхэ Нэхэе Тэмарэ, Шъэо Риммэ, Хъот Замрэт, фэшъхъафхэм садежъууцтыгъ.

Оркестрэм хэтхэу Тыу Шыхъамчэрые, Гъонэжъыкъо Аскэр а

льэхъаным республикэм дэгъоу щашеэштыгъэх. «Ислъамыем» зыгъэптыэн, лызыгъэклотэн зылъэкишт артистхэр ансамблэм щизэлшашхъоу ўзэхъуагъэхэу тлъйтэштыгъ.

— «Си Пакъ», «Мэзгуаш», Коджэбэрдикъо Мыхъамэт фэгъэхыгъэр...

— Къызгурэо къапло пшоин-

хэгъозагъэхэ Нэхэе Тэмарэ, Шъэо Риммэ, Хъот Замрэт, фэшъхъафхэм садежъууцтыгъ.

Оркестрэм хэтхэу Тыу Шыхъамчэрые, Гъонэжъыкъо Аскэр а

льэхъаным республикэм дэгъоу щашеэштыгъэх. «Ислъамыем» зыгъэптыэн, лызыгъэклотэн зылъэкишт артистхэр ансамблэм щизэлшашхъоу ўзэхъуагъэхэу тлъйтэштыгъ.

— «Сирием къикъылжыгъэ Дер Абир...

— «Ислъамыем» иорэдьо

цэрыюомэ Абиэр ашыщ хуугъэ, унагъо илэу Мыекъуапэ щэпсэу.

Цэрыюо хуугъэ

— «Ислъамыем» Урысыем и Правительствэ ипримие илау-реат, дунаим щыцэрыу.

— Зэльашэрэ композиторзу Нэхэе Аслъан ихудожественне амалхэм гъунапкъе ямыиэу сэльтиэ. Урысыем ис лъэпкъхэм зэфыщытыкъеу адытиэр гъэптыэгъэнимкъе, тильэпкъ, тиреспубликэ дунаим нахьышлоу щашеэнхэмкъе Нэхэе Аслъан тиклещакъо, типашэу щыт.

— Орэдьохэм къэшьуакъохэр ягъусэхэу цэрыюо шуузэрэхъуагъэм сида къыхэбгъэшмэ пшоигъо?

— Олимпиадэ джэгунхэу Лондон, Шъачэ ашызэхашаагъэхэм, Москва, фэшъхъафхэм тиконцертхэу ашыкъуагъэхэр тщыгъупшишхэрэп. Хъокъо Сусанэ юмакъэ зэхээзхыгъэхэр къызэрэфэгъашыгъэхэр хэта зымыгъашеэгъуагъэр?! Аш фэдэ артисткъэм, гукэгъу зыхээл цыфышум тигуалеу љоф датшээз, тишэнгъэхээ хэтэгъяхьо. Ильэсэбэ хуугъэу ансамблэм хэтхэу Агыржыэнэкъо Саныет, Мэшбэшэ Саидэ, нэмькхэм сакъынхуу щыгъи.

— Эстрадэ, шуульэгъу орэдхэр къызэрэпхэрээм укъите-гъуашыгъетба?

— Нэхэе Аслъан үүсүгъеу «Сихэку класэр» Шъымырэз Казбекрэ сэрыре къэтэо. Гъонэжъыкъо Аскэр иорэдэу «Зара», нэмькхэм тиорэдхэр къа-рахылжыгъэхэр, тащыуджыгъ. Республике тиэу тащыуджыгъэр искуствэм ёвзэлхэ дунаим тащызэхахы.

— Сирием къикъылжыгъэ Дер Абир...

— «Ислъамыем» иорэдьо

хэгъозагъэхэ Нэхэе Тэмарэ, Шъэо Риммэ, Хъот Замрэт, фэшъхъафхэм садежъууцтыгъ.

Оркестрэм хэтхэу Тыу Шыхъамчэрые, Гъонэжъыкъо Аскэр а

льэхъаным республикэм дэгъоу щашеэштыгъэх. «Ислъамыем» зыгъэптыэн, лызыгъэклотэн зылъэкишт артистхэр ансамблэм щизэлшашхъоу ўзэхъуагъэхэу тлъйтэштыгъ.

— Щынгъынгъэм къыгъэлъээштишт мурадэу ялэр. Цыфышу хуунхэу тащыуджыгъ.

— Тиззэдэгъуашыгъиэгъу икъеу сида гъэзетеджэхэм къял-поштыр?

— «Ислъамыем» цыфхэр егъэгушох. Тиконцертхэр шэхээзхахъэхэм нахьышбэрэ тащызэлжыгъашох. Афэсэло.

— Шыуигуухэльышуухэр къыжудэхъуунхэу тышъуфэлъало.

— Тхъаугеэпсэу.

ЕМТЫИЛЪ Нурбий.

Зэхээзшагъэр ыкъи къыдэзы-гъэкъырэр:

Адыгэ Республиком лъэпкъ Иофхэмкъе, Икъыб къэралхэм ашы-псэурэ тильэпкъэгъухэм адыярэ зэхъынгъэхэмкъе ыкъи къэбар жуугъэм иамалхэмкъе и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыд-шийэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэр А4-къе заджэхэрэ тхъапхэу зипчъагъэкъе 5-м эмыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахъ цыкъунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэкъегъекъожых.

E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр: Урысые Федерацием хэутийн Иофхэмкъе, телевидениехэмкъе ыкъи зэлъы-иэсийкъе амалхэмкъе и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэйорышил, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкъэмкъи пчъагъэр 4876 Индексхэр П 4326 П 3816

Зак. 1085

Хэутийн узчи-къэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 Зыщаушихъятыгъэхъя уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъайэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъайэр игуадзэр Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэкъыжъыз хуунхэу секретарыр Тхъаркъохъо А. Н.

**Зэхэзынгээр
ыкИи къыдээзы-
гъекИрэр:**
Адыгэ Республикаем
льэпкэ ИофхэмкИЭ,
ИкИб къэралхэм ачы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адырялэ зээхы-
ныгъэхэмкИЭ ыкИи
къэбар жъугъэм
иамалхэмкИЭ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыд-
щыИэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кИЭ
заджэхэрэ тхьапэхэу
зипчъагъэкИЭ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цЫкИунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкИегъэкIожых.
**E-mail: adygvoice@
mail.ru**

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысие Федерацием
хэутын ИофхэмкИЭ, теле-
радиокъэтын-
хэмкИЭ ыкИи зэллыг-
ИэсикИЭ амалхэмкИЭ
и Министэрствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэйоры-
шапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкИэмкИи
пчъагъэр
4876
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1085**

Хэутын узцы-
кИэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщыхаутырэр
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъайэр
Дэрэ Т. И.

Редактор шъхъайэм
игуадзэр
**Мэшлэкъо
С. А.**

ПшъэдэкИыж
зыхъырэ секретарыр
**Тхъаркъохъо
А. Н.**